

Nr 5

Utlåtande i anledning av väckt motion angående vigselrätten för vigselförrättare vid kyrklig vigsel.

Första lagutskottet har behandlat en i andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 104, av herr Källstad. I motionen hemställes "att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utarbetande av förslag om en sådan ändring av 4 kap. 2 § giftermålsbalken att den innefattar bestämmelse om full vigselrätt för behörig vigselförrättare vid kyrklig vigsel inom svenska kyrkan och inom annat trossamfund".

Gällande bestämmelser

Bestämmelserna om vigsel återfinnes i 4 kap. giftermålsbalken. Äktenskap kan ingås antingen med kyrklig eller borgerlig vigsel. Valfrihet mellan de båda formerna föreligger så till vida, att kontrahenterna alltid äger erhålla borgerlig vigsel, så snart de över huvud taget är berättigade att ingå äktenskap.

Kyrklig vigsel äger rum inom svenska kyrkan eller inom annat trossamfund. Vigsel inom svenska kyrkan må äga rum, om de trolovade eller en av dem tillhör svenska kyrkan. Kyrklig vigsel inom annat trossamfund än svenska kyrkan kan ske, om Kungl. Maj:t medgivit att vigsel må förrättas inom samfundet och de trolovade eller en av dem tillhör samfundet. Sådan vigselrätt har tillerkänts flertalet av de i Sverige förekommande trossamfundet. Vidare gäller att Kungl. Maj:t äger förordna att medlem av utländskt evangeliskt-lutherskt trossamfund skall ha samma rätt till kyrklig vigsel som medlem av svenska kyrkan. Sådant förordnande har meddelats i fråga om medlemmar av danska folkkyrkan, norska statskyrkan, Finlands evangelisk-lutherska kyrka och evangelisk-lutherska Augustanasynoden i Amerika.

Beträffande förrättare av kyrklig vigsel gäller att till vigsel inom svenska kyrkan äger de trolovade välja vilken präst inom kyrkan de önskar men att endast präst i församling, av vilken endera är medlem, är skyldig att viga. Inom annat trossamfund förrättas vigsel av den som är behörig därtill enligt Kungl. Maj:ts förordnande. Har Kungl. Maj:t medgivit att vigsel må förrättas inom visst trossamfund av dess prästerskap eller eljest av befattningshavare i samfundet, må sådan präst eller befattningshavare ej utöva sin behörighet att viga, innan länsstyrelsen i det län där samfundets styrelse har sitt säte, på framställning av samfundet meddelat intyg om att han är behörig att förrätta

vigsel inom samfundet. Nu sist berörda bestämmelse återfinnes i kungl. kungörelse den 26 oktober 1951.

Beträffande själva vigselceremonien föreskrives i nämnda kapitel i giftermålsbalken, att de trolovade, som skall vara samtidigt tillstädes inför vigselförrättaren, skall inför denne avgiva sitt ja och samtycke till äktenskapet samt att kontrahenterna därpå skall av vigselförrättaren förklaras för äkta makar. I övrigt skall lända till efterrättelse, vid vigsel inom svenska kyrkan föreskrifterna i kyrkohandboken och vid vigsel inom annat trossamfund dess kyrkobruk samt vid borgerlig vigsel de bestämmelser som Kungl. Maj:ts meddelar.

Genom lagen den 30 juni 1948 om ämbetsansvar för vigselförrättare i vissa fall, vilken trädde i kraft den 1 januari 1949, är stadgat, att vigselförrättare, som åsidosätter vad honom i sådan egenskap åligger beträffande annat än rent kyrklig ordning, dömes, ändå att det ej sker i utövning av befattning varmed ämbetsansvar är förenat, för tjänstefel till allmänt straff som i 25 kap. 4 § strafflagen sägs, d. v. s. i första hand till böter. Om felet är grovt kan dömas till fängelse. Enligt förarbetena till lagen avser densamma bl. a. att om präst i främmande trossamfund viger, då laga hinder mot äktenskapet möter eller utan att lysning eller annat kungörande i stadgad ordning föregått, eller eljest beträffande annat än rent kyrklig ordning åsidosätter vad honom i egenskap av vigselförrättare åligger, det skall anses som tjänstefel enligt 25 kap. strafflagen.

Motionen

Efter redogörelse för bl. a. innehållet i 4 kap. 2 § giftermålsbalken samt förarbetena till nämnda stadgande anföres i motionen:

Rent principiellt sett torde det vara en naturlig följd av att vederbörande prästerskap erhållit vigselbehörighet, att denna behörighet innebär full rätt att förrätta kyrklig vigsel oberoende av vilket trossamfund de trolovade tillhör. Är samhällets legitimation en gång given, bör den gälla i alla de fall det uttalas önskan om kyrklig vigsel, förutsatt att de trolovade eller en av dem tillhör något trossamfund.

Det kan i detta sammanhang anföras, att i det förslag till "Lov om Trossamfund", som avgivits av 1957 års Dissenterlovskommitté i Norge och som framlagts till Justis- og politidepartementet den 4 juni 1962, föreslås äktenskapslagens § 21 få en ändrad lydelse enligt vilken "vigsel på kirkelig måte kan skje: 1. i statskirken, 2. i et registrert trossamfund når Kongen har godkjent den form for ekteskapsstiftelse som det nyter". Enligt § 22 heter det att "kirkelig vigsel foretas av en dertil berettiget prest i statskirken eller i et registrert trossamfund". Enligt det norska förslaget skall såväl präst i statskyrkan som präst i registrerat trossamfund kunna neka att förrätta vigsel under vissa förutsättningar. Det norska förslaget innebär i princip icke någon inskränkning i fråga om möjligheten att viga den som önskar att bli vigd.

Sådan generösare hållning borde kunna få bli gällande i vårt land. Gudstjänsterna i de frikyrkliga samfunden besöks av ett ganska stort antal männi-

skor, som inte är medlemmar men som skulle kunna rubriceras som anhängare, sympatisörer och understödjare och som önskar få sina kyrkliga förrättningar utförda inom ifrågavarande samfund, trots att de icke är matrikulerade medlemmar i samfundet. För denna kategori kan den behörige vigselförrättaren icke förrätta vigsel, även om de trolovade skulle önska det. Dessa fall ökar alltmer på grund av den öppna ungdomsverksamhet, som i allt större utsträckning bedrivs inom samfunden.

Frågan har också en samkristen, ekumenisk räckvidd i en tid av allt större samverkan och förståelse samfunden emellan. Sålunda har en frikyrklig studentpastor, som arbetar i en ekumenisk situation i en universitetsstad, nekats dispens att förrätta vigsel av ett par kontrahenter som icke tillhörde hans eget trossamfund men som tillhörde hans ekumeniskt sammansatta "studentförsamling".

Både i det allmänna församlingslivet och i den nyss antydda ekumeniska situationen kan förhållanden föreligga som talar för en förändring av nu gällande lagstiftning. På grund av en av mig väckt motion 1962 uttalade första lagutskottet att det syntes föreligga vissa skäl för en ändring, och att det förekommer fall, då begränsningarna i vigselförrättarens behörighet verkligen synes medföra olägenheter. Utskottet hävdade, att frågan borde följas med uppmärksamhet.

Då detta är en fråga, som berör svenska kyrkan såväl som övriga trossamfund, bör den nu kunna lösas oberoende av pågående utredning rörande förhållandet mellan staten och svenska kyrkan.

Historik

Bestämmelserna i giftermålsbalken om kyrklig vigsel erhöll sin nuvarande lydelse genom lagstiftning år 1951 i samband med religionsfrihetslagens tillkomst. Även enligt de förut gällande reglerna innebar giftermålsbalkens bestämmelser, att äktenskap kunde ingås med kyrklig eller borgerlig vigsel. I regel förelåg möjlighet att välja mellan dessa former. Borgerlig vigsel kunde alltid erhållas, så snart kontrahenterna över huvud taget var berättigade att ingå äktenskap. Kyrklig vigsel kunde förekomma antingen inom svenska kyrkan eller inom främmande trossamfund, om Kungl. Maj:t förklarar dess prästerskap äga att förrätta vigsel. En förutsättning för erhållande av kyrklig vigsel var, att de trolovade tillhörde det samfund, inom vilket vigseln skulle ske. Vigseln inom svenska kyrkan eller inom främmande trossamfund, som var kristet, kunde dock förekomma även i det fall, då den ene var medlem därunder och den andre tillhörde annat kristet trossamfund.

1951 års lagändringar gick i huvudsak ut på att Kungl. Maj:t erhöi en vidgad befogenhet att medgiva vigsel inom andra religiösa samfund än svenska kyrkan. Vidare genomfördes den förenklingen, att kyrklig vigsel skall kunna förekomma, så snart den ene av de trolovade tillhör det samfund inom vilket vigseln sker; den andres samfundstillhörighet tillmätas alltså icke längre någon betydelse.

I proposition till 1951 års riksdag med förslag till religionsfrihetslag m. m.

(nr 100) anförde *föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg*, bl. a. följande:

De begränsningar i rätten till kyrklig vigsel som nu gälla grunda sig på ett uttalande av lagberedningen under förarbetena till 1915 års lagstiftning om äktenskaps ingående och upplösning. Lagberedningen anförde nämligen att det av hänsyn till god ordning är påkallat att vigsel ej må ske vare sig inom svenska kyrkan eller annat trossamfund, där ej åtminstone den ene av kontrahenterna tillhör samfundet, och att kyrklig vigsel ej heller tillåtes om den ene av kontrahenterna men ej den andre tillhör kristet samfund. Det kan ifrågasättas, om det är nödvändigt att bibehålla en dylik bestämmelse; det skulle kunna överlämnas åt de trolovade själva att avgöra, vilken vigselförrättare de önska anlita. Man kan dock icke helt bortse från att en så vidsträckt behörighet skulle kunna utnyttjas på ett sätt som verkade stötande. Därför synes det motiverat att kräva att åtminstone den ene av de trolovade skall tillhöra vigselförrättarens samfund för att denne skall vara behörig. Å andra sidan synes det icke behövt att uppställa några särskilda krav i fråga om den andre av de trolovade. Vad den nuvarande lagbestämmelsen innehåller om att denne, då vigsel sker inom kristet trossamfund, åtminstone skall tillhöra annat kristet samfund synes vara en kvarleva från en tid, då de religiösa motsättningarna voro betydligt starkare än vad de numera äro i vårt land. Ej heller då den andre av de trolovade icke tillhör något trossamfund finnes anledning att föreskriva några särskilda regler.

Särskilda utskottet avvisade motionsvis framställda yrkanden om införande av obligatoriskt civiläktenskap samt yttrade i anslutning härtill:

Vad som i detta sammanhang bör komma i fråga är däremot att, med utgångspunkt från nu gällande regler, söka tillgodose de från vissa religiösa samfund framkomna önskemålen att få en rätt att utföra vigsel, motsvarande den som vissa främmande trossamfund redan erhållit. Utskottet biträder vad propositionen i detta hänseende innehåller.

Beträffande förutsättningarna för att vigsel i det enskilda fallet skall få äga rum inom svenska kyrkan eller inom annat trossamfund, som erhållit vigselrätt, innefattar Kungl. Maj:ts förslag en förenkling i jämförelse med gällande rätt. Det har vid utskottets behandling av detta spörsmål ifrågasatts om det är behövt att bibehålla några begränsningar; det skulle kunna medgivas varje behörig vigselförrättare att utan inskränkningar viga alla som begära vigsel och äro behöriga att ingå äktenskap. I varje fall skulle vissa ytterligare utvidgningar av möjligheterna till fritt val mellan förekommande vigselformer vara tänkbara. Utskottet har icke ansett sig berett att nu taga ståndpunkt till dessa spörsmål, vilka kräva närmare utredning. Därför anser utskottet sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag oförändrat, men utskottet uttalar önskvärdheten av att Kungl. Maj:t ägnar uppmärksamhet åt de angivna önskemålen om en ökad frihet att välja vigselformen.

Vad särskilt angår de i motionerna I: 375 och II: 490 uttalade önskemålen, nämligen dels att vigselförrättare inom trossamfund, som erhållit Kungl. Maj:ts medgivande att förrätta kyrklig vigsel, skall äga möjlighet att viga även då de trolovade eller en av dem tillhör annat evangeliskt samfund, som närmare angives i motionerna, och dels att medlemmarna i vissa till trossamfund anknutna ungdomsorganisationer skola få samma rätt till vigsel av samfundets

pastorer som samfundets egentliga medlemmar, må framhållas att Kungl. Maj:ts förslag torde lämna tillräckliga möjligheter att tillgodose dessa önskemål. De i propositionen föreslagna bestämmelserna innebära icke ovillkorligen att, i sådana fall då annat trossamfund än svenska kyrkan erhållit vigselrätt, vigselförrättaren och de trolovade, resp. en av dem ovillkorligen måste tillhöra samma samfund. Departementschefen anför sålunda (propositionen s. 161) att det icke bör vara något hinder för Kungl. Maj:t att till vigselförrättare förordna även annan än den som är präst i det samfund som erhåller vigselrätt. Sålunda torde, anför departementschefen vidare, t. ex. på begäran av en frikyrkoförsamling, som icke själv har någon predikant som är lämplig, vigselförrättare i en likartad grannförsamling, som har vigselrätt, kunna förordnas att förrätta vigsel inom den förstnämnda församlingen. Utskottet förordar att det överlämnas till Kungl. Maj:t att vidtaga de åtgärder som erfordras för att tillgodose de nu avsedda i motionerna I: 375 och II: 490 framförda önskemålen.

Efter 1951 års lagändringar har rätt att förrätta vigsel medgivits prästerskap hos Frälsningsarmén i Sverige, Svenska baptistsamfundet, Svenska missionsförbundet, Örebro missionsförening, Svenska alliansmissionen, Svenska frälsningsarmén, Pingströrelsen, Missionssällskapet Helgelseförbundet och Fri baptistsamfundet (1952), Estniska Evangeliska Lutherska kyrkan i Sverige och Jesu Kristi kyrka av Sista Dagens Heliga (1953), Evangeliska Fosterlandsstiftelsen och Grekisk-katolska Ortodoxa Kristi Förklarings kyrka (1954), Sjundedagsadventistförbundet (1955) samt Vännernas samfund i Sverige och Estniska Apostoliska Ortodoxa Kyrkans Synod i Sverige (1960).

Såsom anmärkts i förevarande motion, framställdes vid 1962 års riksdag likaledes av herr Källstad motionsvis enahanda yrkande om förslag till ändring av bestämmelserna i 4 kap. 2 § giftermålsbalken. Vad motionären därvid androg överensstämmer i allt väsentligt med den nu anförda motiveringen. Motionen blev föremål för remissbehandling, varvid yttrande inhämtades från domkapitlen i Uppsala och Luleå. Därjämte bereddes *Frikyrkliga samarbetskommittén* (numera Sveriges frikyrkoråd), *Frälsningsarmén i Sverige* och *Svenska prästförbundet* tillfälle att yttra sig. Domkapitlet i Uppsala hade vid sitt yttrande fogat ett utlåtande från kyrkobokföringsinspektören i ärkestiftets södra inspektionsområde, kyrkoherden Arvid Wannerd.

De båda domkapitlen och prästförbundet avstyrkte bifall till motionen. Därvid anförde domkapitlet i Luleå:

Motionären syftar till ett borttagande av den begränsning, som i giftermålsbalken stadgas för erhållande av kyrklig vigsel, nämligen att minst en av kontrahenterna skall tillhöra Svenska kyrkan. Han önskar vidare sådana bestämmelser, att vigselförrättare inom annat trossamfund än Svenska kyrkan skall medgivas rätt att förrätta vigsel, oberoende av om någon av kontrahenterna tillhör ifrågavarande samfund. Med hänsyn till att flertalet svenska medborgare ännu tillhöra Svenska kyrkan är det självfallet, att motionens väsentliga betydelse ligger i sistnämnda yrkande.

Domkapitlet vill då först erinra om den åtskillnad, som nu ifrågakommer mellan vigsel, förrättad av präst i Svenska kyrkan, och vigsel, förrättad av

vigsselförrättare inom annat trossamfund, och som motionären icke påpekat. När det gäller medlem av församling inom Svenska kyrkan föreligger för församlingspräst icke endast vigselrätt utan också skyldighet att förrätta vigsel, medan sådan vigselkyldighet icke föreligger för vigselförrättare inom annat trossamfund. Detta förhållande har tidigare uppmärksammats under den stundom livliga debatt som förts beträffande prästs möjlighet att neka vigsel av frånskild. Domkapitlet håller med bestämdhet före, att någon förändring av nu gällande bestämmelser om vigselrätten icke bör ske, utan att också detta spörsmål finner en tillfredsställande lösning.

Motionären håller vidare före, att den av honom väckta frågan bör kunna lösas oberoende av pågående utredning rörande förhållandet mellan staten och Svenska kyrkan. Domkapitlet kan icke dela denna mening. En sådan utredning synes nämligen med nödvändighet också komma att ompröva frågan om vigselrätten i allmänhet, då onekligen vad som gäller om präst inom Svenska kyrkan i detta avseende ur samhällets synpunkt också tar sikte på hans ställning såsom ämbetsman, en ställning som en ny relation mellan stat och kyrka kan komma att förändra.

Över huvud synes det domkapitlet uppenbart, att åtgärder i av motionären antydd riktning skulle innebära en nivellering av innebörden i samfundstillhörigheten, och detta såväl för Svenska kyrkan som för de trossamfund, vilkas pastorer eller predikanter nu erhållit en personligt betingad vigselrätt. Domkapitlet kan icke finna en sådan utveckling ägnad att befrämja relationerna trossamfundan emellan, då ekumeniskt samarbete synes förutsätta respekt för varje samfunds egenart och samfundsordning.

I stort sett samma synpunkter framfördes av *prästförbundet* i dess yttrande.

Domkapitlet i Uppsala ansåg, att motionären icke anfört bärande skäl för den föreslagna utvidgningen av vigselrätten. — I det vid yttrandet fogade utlåtandet från kyrkobokföringsinspektören i ärkestiftets södra inspektionsområde uppgav denne sig icke ha bekant mer än ett fall efter 1951 års lagändringar, där problem uppstått beträffande vigselförrättare. Ifrågavarande kontrahenter hade tillhört annat trossamfund än svenska kyrkan men önskat präst inom detta samfund som vigselförrättare.

Av de båda övriga remissinstanserna erinrade *samarbetskommittén* i sitt yttrande om att den rätt att förrätta vigsel, som av Kungl. Maj:t medgivits vissa trossamfund, inte innebar något tvång att viga, även om de formella förutsättningarna för en vigsel förelåg. Kommittén framhöll, att sådan ändring i gällande lagstiftning, som skulle rubba detta utgångsläge, inte var önskvärd. Vad av motionären föreslagits behövde emellertid troligen inte medföra ett sådant resultat. Kommittén bekräftade motionärens uppgift, att det fanns olika kategorier av människor, som utan att vara matrikulerade medlemmar i ett trossamfund likväl önskade få sina kyrkliga förrättningar utförda i ifrågavarande samfund. Det kunde vara av värde, att möjlighet föreläge att tillmötesgå sådana önskemål. Med hänsyn därtill hade kommittén inte något att erinra mot motionärens hemställan.

Frälsningsarmén slutligen förklarade sig oreserverat stödja motionen.

Första lagutskottet avstyrkte i sitt av riksdagen godkända utlåtande, nr 23, bifall till motionen. Utskottet anförde därvid bl. a. följande:

Genom 1951 års lagstiftning erhöll Kungl. Maj:t en utökad befogenhet att giva vigselbehörighet åt religiösa samfund. Kungl. Maj:t har därefter i stor omfattning bifallit ansökningar om vigselbehörighet för olika trossamfund. Denna generösa praxis måste ha medfört, att önskemålet om en vidgad vigselbehörighet nu har en något mindre räckvidd än vid tiden för lagstiftningens genomförande. Det måste nämligen antagas, att då någon av de trolovade tillhör ett samfund med vigselberättigad präst det ter sig mest närliggande för kontrahenterna att vända sig till denne, därest de önskar kyrklig vigsel. Alltjämt kan det emellertid förekomma fall, då begränsningarna i vigselförrättarnas behörighet synes medföra olägenheter. Utskottet avser här främst det av motionären angivna förhållandet, att vigsel mellan s. k. anhängare ej kan förrättas inom vederbörande samfund. Det synes därför föreligga vissa skäl för en ändring i gällande lagstiftning.

Motionären har framhållit, att en naturlig följd av att vederbörande prästerskap erhållit vigselbehörighet rent principiellt skulle vara, att denna behörighet innebure full rätt att förrätta vigsel, oberoende av vilket trossamfund de trolovade tillhör. Utskottet kan inte dela denna uppfattning. Härvidlag vill utskottet erinra om att den rätt att förrätta vigsel, som prästerskapet inom svenska kyrkan har, är förenad med viss skyldighet att viga, medan motsvarande vigselplikt icke föreligger för prästerskap inom andra trossamfund. Starka skäl synes tala för att en utvidgning av vigselrätten icke genomföres annat än i samband med att problemet rörande omfattningen av vigselplikten för prästerskapet inom svenska kyrkan bringas till sin lösning. Detta spörsmål torde emellertid — såvitt nu kan bedömas — icke kunna lösas oberoende av den pågående utredningen rörande förhållandet mellan staten och kyrkan. Det av motionären aktualiserade önskemålet bör emellertid alltjämt följas med uppmärksamhet.

Slutligen må här anmärkas att beträffande vigselnskyldighet för präst inom svenska kyrkan har efter framställning av 1953 och 1957 års kyrkomöten inom justitiedepartementet av *hovrättspresidenten Björn Kjellin* utarbetats en *promemoria med förslag till ändrad lydelse av 4 kap. 3 § giftermålsbalken*. Enligt förslaget skall berörda lagrum få följande lydelse: "Till vigsel inom svenska kyrkan kunna de trolovade anlita den präst inom kyrkan som de själva åstunda och som är villig därtill. De äga erhålla vigsel i församlingen endera tillhör av präst som därtill förordnas." Det sålunda framlagda förslaget innebär alltså att vigselnskyldigheten lyftes bort från den enskilde prästen och i stället lägges på den prästerliga organisationen. 1963 års kyrkomöte har i anledning av motion i ämnet antagit det i promemorian upptagna förslaget till lagändring.

Utskottet

Enligt gällande bestämmelser må kyrklig vigsel äga rum inom svenska kyrkan samt inom annat trossamfund, om Kungl. Maj:t medgivit att vigsel må förrättas inom samfundet. Som gemensam förutsättning för kyrklig vigsel

gäller vidare att de trolovade eller en av dem skall tillhöra det samfund, inom vilket vigseln är avsedd att förrättas. Präst inom svenska kyrkan är under vissa förutsättningar skyldig viga, medan sådan skyldighet ej åvilar vigselförrättare inom annat samfund.

I förevarande motion hemställes nu att riksdagen måtte begära förslag till sådan ändring av berörda bestämmelser i giftermålsbalken, att förrättare av kyrklig vigsel erhåller behörighet att viga oberoende av vilket trossamfund de trolovade tillhör; dock förutsatt att en av de trolovade tillhör något samfund.

Enahanda yrkande framställdes av samma motionär vid 1962 års riksdag. Till stöd därför återopades i huvudsak samma skäl som för det nu framförda yrkandet. Vid sin behandling av 1962 års motion uttalade första lagutskottet bl. a., att den rådande begränsningen i kyrklig vigselförrättares behörighet i något fall kunde medföra olägenheter och att det därför förelåg vissa skäl för en ändring i den av motionären angivna riktningen. Emellertid fann utskottet starka skäl tala för att en utvidgning av vigselrätten icke genomfördes annat än i samband med att frågan om vigselplikten för präst inom svenska kyrkan fick sin lösning. Detta senare spørsmål torde dock enligt utskottet icke kunna lösas oberoende av pågående utredning rörande förhållandet mellan staten och kyrkan. Den i motionen upptagna frågan borde dock, framhöll utskottet, följas med uppmärksamhet.

Sedan utskottet gjorde förenämnda uttalande, har, såsom erinras i den nu aktuella motionen, i Norge framlagts kommittéförslag till ändring av där gällande äktenskapslag, innefattande vidgad behörighet för kyrklig vigselförrättare. Enligt vad utskottet inhämtat är nämnda förslag alltjämt under remissbehandling. Vidare har, såsom ovan anmärkts, 1963 års kyrkomöte för sin del antagit viss ändring av bestämmelserna i giftermålsbalken, av innebörd att nu rådande vigselnskyldighet för präst inom svenska kyrkan lyftes bort från den enskilde prästen och i stället lägges på den prästerliga organisationen. Denna fråga är f. n. under övervägande inom justitiedepartementet.

Utskottet vill ej bestrida att, såsom utskottet ock tidigare framhållit, ett visst, om ock begränsat behov av en utvidgning av behörigheten att förrätta kyrklig vigsel kan föreligga. Emellertid är å andra sidan uppenbart att gällande bestämmelser ej medför sådana olägenheter, att den i motionen väckta frågan fordrar en omedelbar lösning. Vad utskottet tidigare uttalat angående frågans samband med problemet om vigselnskyldighet för präst inom svenska kyrkan äger alltjämt sin giltighet. En ändring i den av motionären angivna riktningen i nuvarande läge synes jämväl kunna ytterligare komplicera frågan om prästs vigselnskyldighet. Vid angivna förhållanden och då det — såvitt nu kan bedömas — ännu är ovisst huruvida frågan om prästs vigselnskyldighet kan erhålla någon form av lösning, innan klarhet vinnes i hur förhållandet mellan svenska kyrkan och staten i framtiden kommer att gestalta sig, bör

enligt utskottets uppfattning det nu aktualiserade spörsmålet om behörighet att förrätta kyrklig vigsel i dagens läge ej tagas under närmare övervägande.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att förevarande motion, II: 104, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 25 februari 1964

På första lagutskottets vägnar:

INGRID GÄRDE WIDEMAR

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Erik Svedberg, Per-Olof Hanson, fröken Mattson*, herrar Wikner, Ferdinand Nilsson, Hilding och Gösta Jacobsson*;

från andra kammaren: fru Gärde Widemar, herr Landgren, fru Boman*, herrar Ekström i Björkvik, Gustafsson i Borås, fröken Bergegren, herrar Johansson i Dockered och Zetterberg.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr Gustafsson i Borås.